

Velayeti babada olan çocuklardan dolayı annenin asgari geçim indiriminden yararlanması

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	41931384-120[2019-7]-28781
Tarih	11.08.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Sakarya Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 41931384-120[2019-7]-E.28781

11.08.2020

Konu : Velayeti babada olan çocuklardan dolayı annenin asgari geçim indiriminden yararlanması

İlgi : 12/02/2019 tarihli ve 25686 sayılı özelge talebiniz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; velayeti babalarında olan boşandığınız eşinizden üç çocuğunuzun olduğu, babanın sosyal güvencesinin bulunmadığı, babayla ikamet eden çocuklarınızın ihtiyaçlarının tarafınızca karşılandığı belirtilerek, 09/01/2019 tarihinden itibaren çalışmaya başlamanız nedeniyle, çocuklarınızdan dolayı asgari geçim indiriminden yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinde; *"Ücretin gerçek usûlde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.*

Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5, üçüncü çocuk için %10, diğer çocuklar için % 5'idir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgarî geçim indirimi, bu fıkra göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulamasında "çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirin e uygulanan. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

..." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan asgari geçim indiriminin uygulamasına ilişkin olarak yayımlanan 265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Medeni Durum ve Eşin Gelirinin Olmadığının Tespiti" başlıklı 6 ncı bölümünde,

"Ücretliler, medeni durumları ve çocuk sayıları ile eşinin iş ve gelir durumu hakkında Tebliğ ekinde yer alan "Aile Durumu Bildirimi" (EK:1) ile işverenlerine bildirimde bulunacaklardır. Durumlarında herhangi bir değişiklik olması halinde (evlenme, boşanma, ölüm, doğum vb.) bu değişiklikleri işverene bir ay içerisinde bildireceklerdir. Asgari geçim indirimi oranını etkileyen değişiklikler, söz konusu değişikliğin işverene bildirildiği tarih itibariyle uygulanacak olup, çocuklar sosyal güvenlik yönünden tabi oldukları eşin bildirimine dahil edilecektir.

Bu uygulamada eşin çalışmadığı ve herhangi bir gelirin olmadığına ilişkin olarak (aksi tespit edilmediği sürece) ücretlinin beyanı yeterli olacaktır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, boşanmış olan eşlerin her ikisinin de çalışıyor olması durumunda çocuklar için asgari geçim indiriminden; öncelikle, çocukların velayetine sahip olan ve sosyal güvenlik yönünden çocukların tabi olduğu eşin faydalanması gerekmektedir. Bu eşin çalışmadığı durumlarda, çocuklar için nafaka ödüyor olması kaydıyla diğer eşin asgari geçim indiriminden faydalanması mümkün bulunmaktadır.

Bu itibarla, velayeti babalarında bulunan ve tarafınızca nafaka ödemesi yapılmayan çocuklar için asgari geçim indiriminden yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026